

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Savunma Komisyonu
Esas Komisyon	Dışışleri Komisyonu
Tarih: 4.10.2023	Esas No: 2/1632

T B M M KANUNLAR VE KARARLAR BSKLİĞİ
03 Ekim 2023
Numara

T B M M GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1296609

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 1002953 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih: 22 Nisan 2022		Esas No: 2/4416

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
21 Nisan 2022
Numara:

21 Nisan 2022
1004329

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE TOGO CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERÎ ÇERÇEVE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599- 78589
Konu : Anlaşma

18 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Fransızca, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

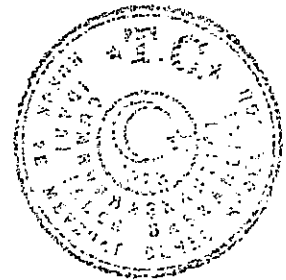
T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
19 Nisan 2022
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
19 Nisan 2022
No. 1002953
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

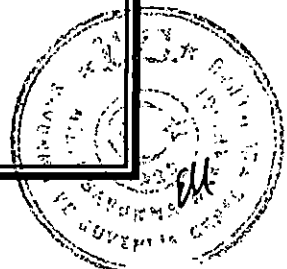
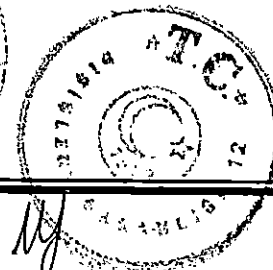
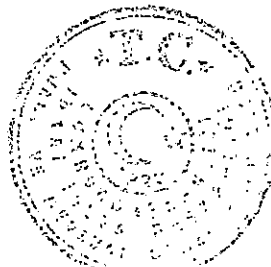
GENEL GEREKÇE

19 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, Taraflar arasında askerî ve savunma iş birliği sağlanması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu Anlaşma ile askerî eğitim ve öğretim; tatbikat/eğitimsel veya ortak tatbikatlara katılım sağlanması; savunma sanayi; askerî istihbarat değişimi; lojistik iş birliği; askerî tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar; haritacılık ve hidrografi; mesleki gelişim amaçlı personel değişimi; askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe paylaşımı; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi; doğal afet yardım harekâtı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe paylaşımı ile Anlaşmada belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE
TOGO CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA
ASKERÎ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
TOGO CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ASKERİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI**

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Togo Cumhuriyeti Hükûmeti (bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır),

Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Tarafların egemenliği ve eşitliğine karşılıklı saygı temelinde çeşitli askerî alanlarda işbirliğinin, Tarafların ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Taraflar arasındaki mevcut dostane ilişkilerin, ulusal kanunlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde geliştirilmesi ihtiyacını belirterek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

**MADDE I
AMAÇ**

Bu Anlaşma'nın amacı, MADDE IV'de belirtilen alanlarda, Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmak ve işbirliğini geliştirmektir.

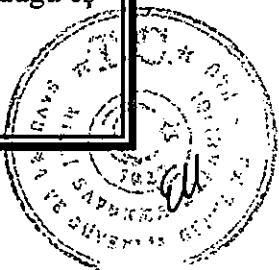
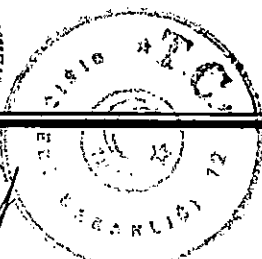
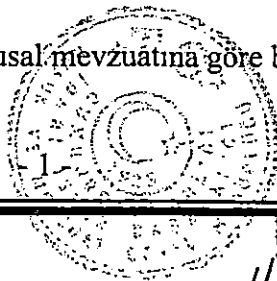
**MADDE II
KAPSAM**

Bu Anlaşma, MADDE IV'de belirtilen alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe değişimi konularına uygulanır.

**MADDE III
TANIMLAR**

Bu Anlaşma'da kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

- Gönderen Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
- Kabul Eden Taraf:** Bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafa ait personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Tarafı ifade eder.
- Misafir Personel:** Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla diğer Tarafa gönderdiği silahlı kuvvetler veya Savunma/Güvenlik Bakanlığı mensubu personeli ifade eder.
- Misafir Öğrenci:** Gönderen Tarafça, Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer öğretim kurumlarına eğitim almak için gönderilen öğrenciyi ifade eder.
- Yakınlar:** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.

6. **Kıdemli Personel:** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili, Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir Personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.

7. **İşbirliği:** Bu anlaşma kapsamında taraflarca müştereken icra edilen faaliyetleri ifade eder.

8. **Hibe:** Bir malzeme veya hizmetin bağışlanmasını veya bedelsiz devrini ifade eder.

9. **Hizmet:** Taraflar arasında bu Anlaşmaya göre bir işin yapılması için verilecek eğitim, teknik bilgi, destek, geliştirme, bakım, onarım, kurtarma, imha, liman ve müşavirlik desteği ile mülkiyeti elde bulundurmamak kaydıyla tahsis edilebilecek kara, deniz ve hava araç, gereç, silahları, bina ve araziyi ifade eder.

10. **Lojistik Destek:** İkmal maddeleri ve hizmetlerin satışı, hibesi, mübadelesi, tahsisi, kiralınması, teknoloji transferi ve lisans verilmesini kapsar.

11. **Gizlilik Dereceli Bilgi ve Malzeme:** Ulusal güvenlik kapsamında koruma gerektiren resmî bilgi, belge ve malzemedir. Bu sebeple ulusal güvenlik sınıflandırması uygulaması ile düzenlenir. Bu bilgi sözlü, görsel, manyetik veya basılı şekilde olabilir veya fikri mülkiyet hakları kapsamında bilgi içeren teknolojik veya cihaz formunda olabilir.

MADDE IV ASKERİ İŞBİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında işbirliği aşağıdaki alanları kapsar:

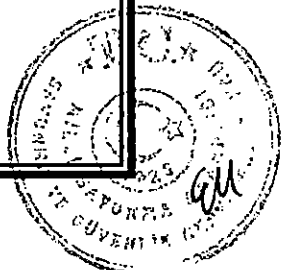
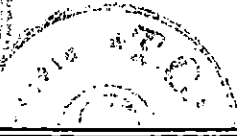
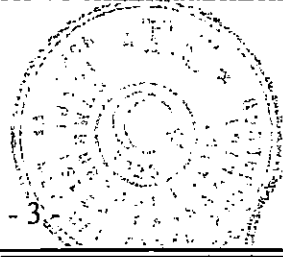
1. Askerî eğitim ve öğretim;
 - a. Askerî okul, eğitim ve öğretim merkezleri veya Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
 - b. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda görev başı eğitimi,
 - c. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Personel, Misafir Öğrenci veya öğretim elemanı değişimi,
 - d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı ziyaretler ve bilgi alışverişi.
2. Tatbikat/eğitimsel veya ortak tatbikatlara fiili veya gözlemci olarak karşılıklı katılım sağlanması,
3. Savunma sanayi,
4. Silahlı Kuvvetler arasında temas ziyaretleri,
5. Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askerî birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
6. Askerî istihbarat değişimi,
7. Lojistik işbirliği, hibe ve lojistik sistemler,
8. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri,
9. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,
10. Barışı koruma, insani yardım, deniz haydutluğu ile mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki harekâtlar,

11. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi değişimi,
12. Haritacılık ve hidrografi,
13. Mesleki gelişim amaçlı personel değişimi,
14. Misafir Personel, danışman veya birlik değişimi,
15. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarına ilişkin bilgi ve tecrübe değişimi,
16. Bilimsel, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
17. Mayın ve El Yapımı Patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi,
18. Doğal Afet Yardım Harekâtı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi,
19. Askerî tarih, arşiv, yayın/yayım ve müzecilik,
20. Terörizmle mücadele.

MADDE V

İŞ BİRLİĞİ ŞEKİLLERİ VE ESASLARI

1. Taraflar, kendi kararlarına bağlı olarak, aşağıdaki şekillerde işbirliği gerçekleştirebilirler:
 - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların temsilcileri/vekilleri veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
 - b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe değişimi,
 - c. Askerî birlik, karargâh veya kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli ücret karşılığında eğitim, öğretim ve kursların düzenlenmesi,
 - d. Benzer askerî kurumlar arasında irtibatlar,
 - e. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım,
 - f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, bu askerî tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, geçiş eğitimlerinin ve liman ziyaretlerinin icrası, müşterek tatbikatların düzenlenmesi,
 - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi,
 - h. Lojistik işbirliği veya lojistik destek çerçevesinde, tarafların envanterinde bulunan mal ve hizmetlerin hibesi ve hibe edilen malzemenin ulaştırma hizmetinin bedelsiz yapılması, mübadelesi, tahsisi, satışı, kiralanması, teknoloji transferi ve lisans verilmesi.
2. Lojistik işbirliği veya lojistik destek çerçevesinde yürütülecek faaliyetler, tarafların diğer ülkelerle imzalamış olduğu yürürlükteki anlaşmalarından kaynaklanan üçüncü tarafa transfer kısıtlarına uygun olarak icra edilir.
3. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması amacıyla Tarafların ulusal mevzuatlarında öngörülecek onay süreçlerine ve bu Anlaşma hükümlerine uygun olan tamamlayıcı uygulama anlaşmaları, mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler akdedebilirler.

4. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütekabiliyet esasına göre gerçekleştirilir.
5. Tarafların bu Anlaşma, diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemeler uyarınca, hibe şeklinde veya bedeli mukabili birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgi ve dokümanlar, önceden karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilemez.
6. Kabul Eden Taraf, bu Anlaşma kapsamında kendisine hibe olarak verilecek malzemenin hizmet dışına çıkarılması halinde Gönderen Tarafa yazılı bildirimde bulunur.
7. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatının öngördüğü koşullara göre verilir.

MADDE VI

YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANLARI

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasında yetkili makamlar şunlardır:
Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı
Togo Cumhuriyeti Hükûmeti adına: Togo Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetler Bakanlığı
2. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planları hazırlar. Yıllık Uygulama Planları, icra edilecek faaliyetlerin adını, kapsamını, tipini, zamanını, yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerir.
3. Taraflar arasındaki işbirliği, Yıllık Uygulama Planlarında belirtilen tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilir.
4. Yıllık Uygulama Planları tarafların yetkili makamları tarafından onaylanır.

MADDE VII

EĞİTİM/KURS KOŞULLARI

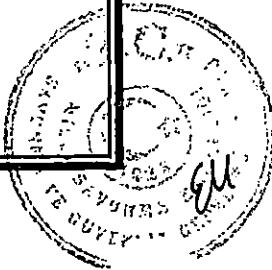
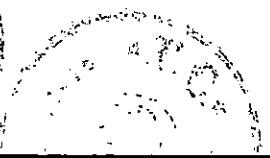
1. Bu Anlaşma'ya uygun olarak, Gönderen Tarafın yapacağı bir eğitim talebi, eğitim veya kursun başlamasından önceki yılın en geç Mart ayında Kabul Eden Tarafa resmî yazı ile bildirilir. Talebin alınmasını müteakip, Kabul Eden Taraf bu talebi inceler ve en geç Temmuz ayında Gönderen Tarafa cevabını bildirir.
2. İlave eğitim talebi olması durumunda, söz konusu talep resmî yazı ile bildirilir. Taraflar arasında yapılacak istişare sonucunda ve imkânların izin verdiği ölçüde, bu kapsamdaki ilave talepler planlı ihtiyaçlara dâhil edilebilir.
3. Kabul Eden Tarafça İngilizce dilinde verilen eğitimler hariç olmak üzere, eğitimlerin, Kabul Eden Tarafın dilinde gerçekleştirilmesi esastır. Ancak Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde ve Kabul Eden Tarafın uygun görmesi halinde, 3 (üç) aydan kısa süreli eğitimler tercüman yardımıyla verilebilir. Eğitimin tercüman vasıtasıyla verilmesi durumunda, Gönderen Taraf eğitime gelecek personele yeterli sayıda tercüman tahsis eder. Eğitim maksatlı tercüme/tercüman giderleri Gönderen Tarafça karşılanır. Askeri eğitime hazırlık niteliğindeki resmi dil/diller eğitiminin Gönderen Taraf sınırları içinde verilmesi halinde, ücretsiz olup olmayacağı Kabul Eden Tarafça belirlenecektir.

4. Kabul Eden Tarafın gerekli düzenlemeleri yapabilmesi maksadıyla; Gönderen Tarafça eğitime nihaî katılım kararı, eğitim/kurs maksadıyla gönderilen Misafir Personel sayısı, uçuş bilgileri ve diğer bilgiler eğitim başlangıç tarihinden itibaren en az 45 (kırk beş) gün önce Kabul Eden Tarafa bildirilir. Bildirimlerin zamanında yapılmaması halinde, Kabul Eden Taraf kurs/eğitim talebini sonraki bir zamana erteleme veya tamamen iptal etme hakkına sahiptir.
5. Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin eğitimi, eğitimin verildiği kurum veya birliklerin programlarına uygun olarak sağlanır. Eğitim konularının ulusal güvenlikle ilgili hususları içermesi durumunda kısıtlama uygulanabilir.
6. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrenciye eğitimde gerekli teçhizat ve malzemelerden hangilerini sağlayacağını ve eğitim bitiminde bunlardan hangilerinin Kabul Eden Tarafa iade edileceğini belirtir.
7. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın Yetkili Makamı tarafından tespit edilen ölçütlere göre Gönderen Tarafça seçilir. Kabul Eden Tarafça tespit edilen ölçütlere haiz olmayan Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, eğitim ve öğretim için kabul edilmez.
8. Sınav şekilleri ve eğitimle ilgili hususlar, Kabul Eden Tarafça tespit edilir.
9. Eğitim/kurslara katılmak üzere gönderilen ve belirlenmiş eğitim/kurs programını tamamıyla takip eden, eğitim/kurs koşullarına göre düzenlenmiş sınavlarda başarılı olan, tez/projeleri başarıyla hazırlayan Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere, uygun ihtisası ya da eğitim programını (akademik derece) tamamladığını gösterir belge verilir. Diploma (belge, sertifika) denkliği, millî mevzuatına göre Gönderen Tarafın yükseköğrenim kurumlarının onayına tabidir.
10. Eğitim ve öğretim, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre verilir. Misafir Öğrenci ve Misafir Personelden; akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları vb. nedenlerle eğitim ve öğretimi takip edemeyecek olanların eğitim ve öğretim kurumları ile ilişkileri Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen esaslar çerçevesinde kesilir.

MADDE VIII

GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında temin edilen veya üretilen gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fikrî mülkiyet hakları ile askerî malzeme, Taraflar arasında akdedilecek müteakip mutabakat muhtıraları, protokoller ve düzenlemelere uygun olarak amaçları doğrultusunda mübadele edilir, kullanılır ve muhafaza edilir.
2. Taraflar ulusal mevzuatlarına uygun olarak, bu Anlaşmanın uygulanması veya ortak faaliyetlerin yerine getirilmesi kapsamında mübadele edilecek bilgi, doküman, malzeme ve teçhizata ait tüm bilgilerin korunmasını sağlar. Bu çerçevede, aynı derecede gizlilik derecesi taşıyan kendilerine ait bilgilerin korunması için uygulanan önlemleri alır. Taraflar, mübadele edilen bilgilere aşağıda yer alan çizelgede belirtilen gizlilik derecelerinden uygun olanı verir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İçin		Togo Cumhuriyeti Hükûmeti İçin
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non Protégé

3. Gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzeme, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön onayı olmadan ifşa edilmez ve üçüncü bir tarafla paylaşılmaz (veya üçüncü bir tarafa devredilmez).

4. Gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzeme, sadece hükûmetler arası kanallar yoluyla veya Taraflarca belirlenen güvenlik makamlarınca uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenir.

5. Taraflar, Anlaşma sona erdiğinde dahi, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemenin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesinden sorumlu olmaya devam eder. Taraflar arasında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemenin korunmasına ilişkin koşul ve usuller, bu Anlaşmanın sona ermesi veya feshi halinde ayrı bir anlaşma ile belirlenir.

6. Taraflar, ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası andlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma kapsamında oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlar. Bu Anlaşma bağlamında, fikri mülkiyet kavramı 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanmış olan Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nü Kuran Anlaşma'nın 2'nci maddesinde tanımlandığı şekilde anlaşılır.

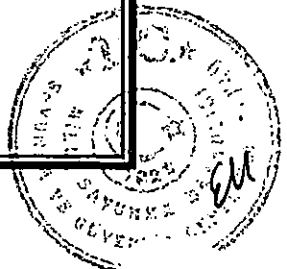
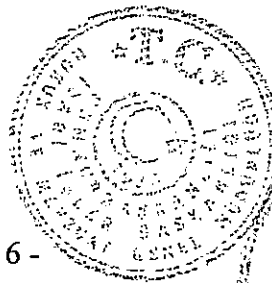
7. İhtiyaç duyulması halinde; Taraflar arasında, MADDE IV'te belirtilen işbirliği alanlarının her biri için yetkilendirilmiş olan makamların sorumluluğunda, bu Anlaşma kapsamında mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemenin transferi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.

8. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.

9. Taraflar, gizlilik dereceli bilgi ve malzemeye erişimin, bilmesi gereken prensibine göre ve uygun güvenlik kleransına sahip personel tarafından yapılmasını sağlar.

10. Bu Anlaşma'nın uygulanması kapsamında mübadele edilen bilgilerin beklenmedik şekilde ifşa olması halinde, bu durumu tespit eden Taraf, diğer Tarafı durumdan derhal haberdar eder.

11. Taraflar, işbirliği faaliyetlerinde patent ve telif hakları ile ticari sırlara ilişkin haklara ve kurallara saygı gösterecektir. Taraflarca millî sırlarla ilgili konularda kısıtlamalar konulabilir.

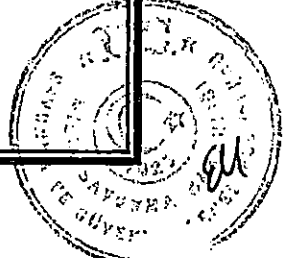
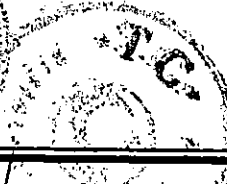
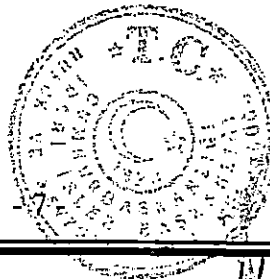

MADDE IX ASKERİ İSTİHBARAT

1. Bu madde, Tarafların karşılıklı menfaatlerine halel getireceği düşünülen ve birlikte kararlaştırılacak ülkelerle ilgili, öncelik askerî faaliyetlerde olmak üzere, Tarafların Silahlı Kuvvetlerinin ilgi alanındaki gelişmeleri ve bu ülkelerin Türkiye Cumhuriyeti ve Togo Cumhuriyeti'ndeki faaliyetleri ile ilgili askerî istihbarat bilgilerinin mübadelesini kapsar.
2. İstihbarat bilgi mübadelesi, aşağıda belirtilen vasıtalar aracılığıyla ve yöntemlere uygun olarak yapılır:
 - a. Tarafların Askerî İstihbarat Başkanları veya yetki verdikleri personel tarafından yılda bir defa, bir yıl Türkiye Cumhuriyeti'nde, bir yıl Togo Cumhuriyeti'nde olmak üzere dönüşümlü olarak yapılacak ikili görüşmelerde her türlü koordinasyon konusu (mübadele konuları dâhil) taraflar arasında ilgili yıl içerisinde karşılıklı mutabakatla tespit edilir.
 - b. Ziyaret eden taraf, planlanan ziyaret tarihinden en az 15 (onbeş) gün önce heyetteki görevlilerin isim, rütbe, görev ve güvenlik kleranslarını Kabul Eden Tarafa bildirir.
 - c. Çalışma belgeleri Türkçe, Fransızca ve İngilizce'dir. Müzakereler tercüman aracılığı ile yapılır.
 - d. Mübadele edilebilecek bilgiler yazılı doküman olarak verilir. Konu ile ilgili varsa CD, DVD, film, fotoğraf, slayt gibi bilgi destek araçları dokümana eklenir.
 - e. Her iki taraf birbirlerinin bilgi isteklerine mümkün olan en kısa zamanda karşılıklı olarak kararlaştırılmış güvenli kanallardan cevap vermekte mutabıktırlar.
 - f. Askerî istihbarat bilgilerinin değişimine ilişkin talep, her bir durum temelinde değerlendirilir ve taraflardan birinin ulusal egemenliğini ve güvenliğini tehlikeye atması veya ulusal/uluslararası çıkarlarıyla önemli ölçüde çelişmesi halinde reddedilebilir.

MADDE X HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci; giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı ve yargı yetkisine tabidirler. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki tarafın mevzuatında yer alan bir ceza türü uygulanır.
2. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerin Kabul Eden Tarafta yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Taraf vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahiptir.
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Öğrenci ve Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilir.

5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bulundukları kıta, karargâh ve kurumlarda uygulanan disiplin kurallarına uyar.
6. Misafir Öğrenciler, disiplin cezaları yönünden Kabul Eden Tarafın mevzuatına, Misafir Personel ise Gönderen Tarafın mevzuatına tabidir. Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları, emrindeki Misafir Personele görevin gerektirdiği emirleri verebilir.
7. Gönderen Tarafın Kıdemli Personeli, kendi askerî hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Misafir Personele disiplin tedbirlerini uygulamaya yetkilidir.
8. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrenciler, hiçbir siyasi faaliyet veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyette bulunmaz.

MADDE XI TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı geçerlidir.
2. Taraflar, ağır ihmal veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde veya kişilere, mallara ve çevreye verilen zarar/ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunamaz.
3. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır ihmal veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE XII İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmayacaktır.
2. Taraflarca karşılıklı olarak aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrenci ve Misafir Personele bu Anlaşma'da veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görevler vermez.
3. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın emsal personeline uygulanan idari uygulamalara tabidir.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Tarafın askerî personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat mümkün olduğunca Kabul Eden Taraf tarafından sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın sağlayacağı askerî üniformayı giymek zorundadırlar. Bu öğrenciler Gönderen Taraf tarafından verilen bir askerî sembolü tanınmaları için üniformalarına takabilirler.
5. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelinin geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul eden taraf herhangi bir sebep göstermeksizin, Gönderen Tarafın personelinin geri çekmesini ya da değiştirmesini isteyebilir. Bu durumda Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafa askerî ataşelikler aracılığı ile yalnızca personelin değiştirilmesine ilişkin yazılı talebini bildirir. Kabul Eden Taraf, söz konusu personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.

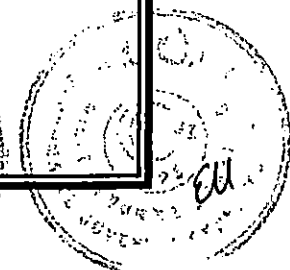
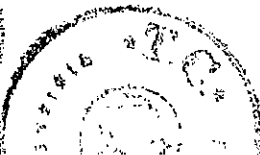
6. İstisna teşkil eden idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenir.
7. Misafir Personel ve Yakınları orduvevleri ve askerî kantinlerden Kabul Eden Tarafın düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilirler.
8. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerden herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı durumdan haberdar eder, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakleder ve cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.
9. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.
10. Kabul Eden Taraf, faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin, müttekabiliyet ilkesi temelinde ve imkân ve kabiliyetleri çerçevesinde ücreti mukabili/ücretsiz olarak teminine ilişkin nihai kararı verir.

MADDE XIII SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bu Anlaşma gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunur. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren bir sağlık raporu talep edebilir.
2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderlerini karşılar.
3. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ile Yakınlarının acil sağlık ve acil dış bakım hizmetlerini ücretsiz olarak karşılar. Misafir Personel ve Yakınlarının acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında kalan muayene ve tedavi hizmetleri giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yaptırılacak bir sağlık sigortası tarafından karşılanır.
4. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderlerini ücretsiz veya ücretli olarak sağlayabilir. Kabul Eden Taraf ücretli verilmesine karar verirse Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karşılanır.

MADDE XIV MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşma kapsamında bulunan işbirliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harcılık, iase, ibate, ulaştırma ve diğer mali haklarından, Gönderen Taraf sorumludur.
2. Ancak, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde; eğitim ve öğretim maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için aşağıdaki hususların karşılanıp karşılanmayacağına ve karşılanma esaslarına Kabul Eden Taraf karar verir.

a. Misafir Personel için;

(1) Yurt İçi ve Yurt Dışı ulaşım (Usul ve esaslar Kabul Eden Tarafça belirlenir. Eğitim dönemi boyunca iki kere Türkiye'den Togo'ya ve iki kere Togo'dan Türkiye'ye),

(2) Aylık maaş (esaslar ve miktar kursiyer subay ve astsubayların rütbelerine göre, Silahlı Kuvvetler mensubu sivil şahıslar ise statülerine göre Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(3) Eğitim ve öğretim masrafları (Ücretli, indirimli veya ücretsiz),

(4) Giyim-kuşam (Esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(5) Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti.

b. Misafir Öğrenciler için;

(1) Yurt İçi ve Yurt Dışı ulaşım (Usul ve esaslar Kabul Eden Tarafça belirlenir. Eğitim dönemi boyunca iki kere Türkiye'den Togo'ya ve iki kere Togo'dan Türkiye'ye),

(2) İaşe,

(3) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenecek misafirhane veya tesiste),

(4) Harçlık (Esaslar ve miktar Kabul Eden Tarafça belirlenir),

(5) Eğitim-öğretim masrafları (Ücretli, indirimli veya ücretsiz),

(6) Giyim-kuşam (Esasları Kabul Eden Tarafça belirlenir),

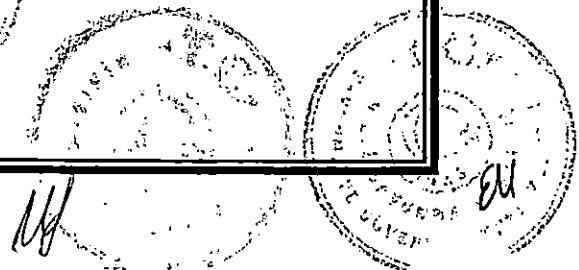
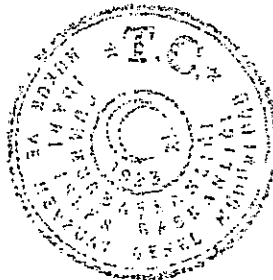
(7) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nde verilecek Türkçe lisan kursları (akademik eğitimlerde verilen lisan hazırlık sınıfları dâhil) ile Togo Cumhuriyeti'nde verilecek Fransızca dili lisan kursları ücretsizdir. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (uçuş eğitimi, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi, vb. gibi) tam ücretli olarak verilebilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafı kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Yakınlarının borçlarını tasfiye eder. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin borçları Kabul Eden Taraf tarafından düzenlenecek yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgeye istinaden Gönderen Taraf tarafından ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Tarafça, her eğitim ve öğretim süresinin sonunda yapılan harcama tutarını gösteren ve ilgili makam tarafından onaylanmış belgenin alınmasını takip eden 60 (altmış) gün içinde (bir ay ve daha kısa süreli eğitimlerde peşin ödeme yapılır), Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka nezdinde açılan hesaba ABD doları cinsinden yatırılır.

6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi hukukuna tabidir.

MADDE XV
GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesinde, Kabul Eden Tarafın yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabidir.
2. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ülkesine giriş ve çıkışlarda bu Devletin pasaport ve gümrük ile ilgili düzenlemelerine tabidir. Ancak, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

MADDE XVI
TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN
DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşma'nın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve taahhütlerini etkilemez ve diğer devletlerin çıkarları, güvenliği ve ülke bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE XVII
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık Taraflar arasında mümkün olan en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülür ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilemez.
2. Uyuşmazlık meydana geldiği tarihten itibaren 60 (altmış) gün içinde çözülmemişse, Taraflar 30 (otuz) gün içinde görüşmelere başlar. Müteakip 90 (doksan) gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XIX'da belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir.

MADDE XVIII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşma'nın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlar. 90 (doksan) gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflar bu Anlaşma'yı MADDE XIX'da belirtilen usul uyarınca sona erdirebilir. Üzerinde yazılı olarak mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girişini düzenleyen MADDE XX'de belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE XIX
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma, 5 (beş) yıllık süre için yürürlükte kalır.
2. Bu Anlaşma, taraflardan biri Anlaşma'yı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 3 (üç) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Taraflardan biri Anlaşma'yı herhangi bir zamanda sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirebilir. Anlaşma'nın sona erdiğine ilişkin yapılan bildirimler, yapıldığı tarihten 90 (doksan) gün sonra hüküm doğurur.
4. Bu Anlaşma'nın sona ermesi, devam eden programlar ve faaliyetleri etkilemez.

MADDE XX
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

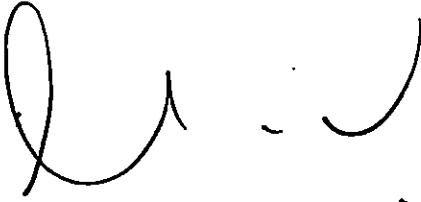
Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE XXI
METİN VE İMZA

Bu Anlaşma, İstanbul'da, 19./08./2021 tarihinde, Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA

İSİM : Hulusi AKAR

UNVAN : Millî Savunma Bakanı

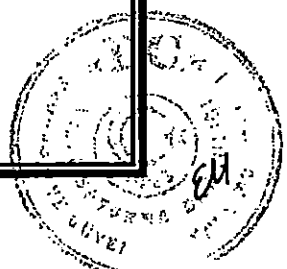
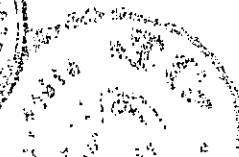
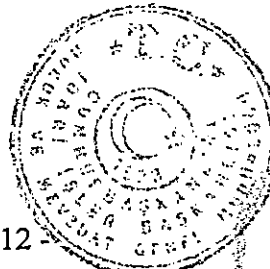
TOGO CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

İSİM : Mme Essossimna Marguerite
GNAKADE

UNVAN : Silahlı Kuvvetler Bakanı

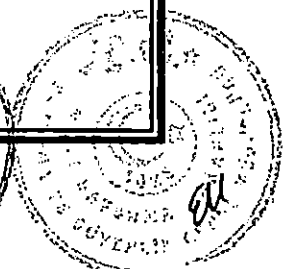
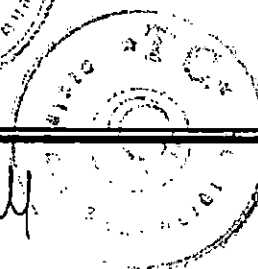
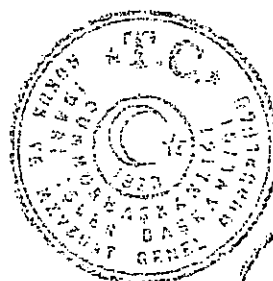
ACCORD-CADRE MILITAIRE

ENTRE

**LE GOUVERNEMENT DE LA
RÉPUBLIQUE DE TURQUIE**

ET

**LE GOUVERNEMENT DE LA
RÉPUBLIQUE TOGOLAISE**

**ACCORD-CADRE MILITAIRE ENTRE
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE TURQUIE ET
LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE TOGOLAISE**

PRÉAMBULE

Le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République Togolaise (dénommés ci-après la « Partie » ou les « Parties »),

Affirmant leur attachement aux buts et principes de la Charte des Nations Unies,

Soulignant que la coopération dans divers domaines militaires sur la base de respect mutuel pour la souveraineté et l'égalité des deux Parties contribuera à l'intérêt commun et à la productivité économique des Parties,

Exprimant le désir de développer les relations amicales existantes entre les Parties sur la base des lois nationales, des règles et des accords internationaux,

Sont convenus de ce qui suit:

**ARTICLE Ier
OBJET**

Le présent Accord a pour objet d'encadrer les relations et de développer la coopération entre les Parties dans les domaines spécifiés à l'ARTICLE IV.

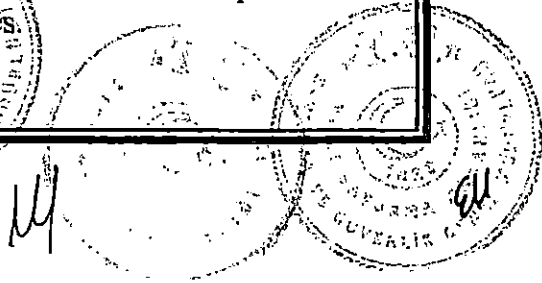
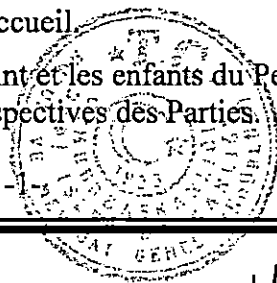
**ARTICLE II
CHAMP D'APPLICATION**

Le présent Accord s'applique à l'échange de personnel, de matériel, d'équipement, d'information, et d'expériences dans les domaines spécifiés à l'ARTICLE IV.

**ARTICLE III
DÉFINITIONS**

Aux fins du présent Accord:

1. « **Partie d'origine** » signifie la Partie qui envoie du personnel, du matériel et de l'équipement à la Partie d'accueil pour la mise en œuvre du présent Accord.
2. « **Partie d'accueil** » signifie la Partie qui reçoit sur son territoire du personnel, du matériel ou de l'équipement pour la mise en œuvre du présent Accord.
3. « **Personnel invité** » désigne le personnel des Forces Armées ou du Ministère de la Défense/Sécurité envoyé par une Partie à l'autre Partie pour la mise en œuvre du présent Accord.
4. « **Stagiaire** » désigne le personnel envoyé par la Partie d'origine pour recevoir une formation dans les écoles militaires de la Partie d'accueil ou dans d'autres établissements d'enseignement à déterminer par la Partie d'accueil.
5. « **Personne à charge** » désigne le conjoint et les enfants du Personnel invité qui sont à sa charge en vertu des législations nationales respectives des Parties.

6. « **Superviseur** » désigne le personnel invité du plus haut rang désigné conformément à la législation nationale de la Partie d'origine pour superviser les activités du groupe de personnel militaire/civil envoyé dans le cadre du présent Accord.
7. « **Coopération** » recouvre l'ensemble des activités organisées conjointement par les Parties dans le cadre du présent Accord.
8. « **Subvention** » signifie le don ou le transfert à titre gracieux d'un bien ou d'un service.
9. « **Services** » signifient ...conformément au présent Accord entre les Parties...la fourniture de formation, de connaissance technique, de soutien en matière de développement, de maintenance, de réparation, de récupération, d'élimination, d'assistance portuaire et de conseil, ainsi que l'attribution de vecteurs terrestres, maritimes et aériens, d'équipements, d'armes, de constructions et du bien immobilier sous réserve d'en conserver la propriété.
10. « **Soutien logistique** » inclue la vente, le don, l'échange, l'attribution et la location des fournitures et des services ainsi que le transfert de technologie et l'octroi de licences pour ceux-ci.
11. « **Information et Matériel classifiés** » comprennent les informations, les documents et les matériels officiels qui doivent être protégés pour raison de sécurité nationale, et par conséquent, régis par l'application d'une classification de sécurité nationale. Ils peuvent prendre la forme orale, visuelle, magnétique ou imprimée, ou se présenter sous forme technologique et matériel, y compris des informations soumises aux droits de propriété intellectuelle.

ARTICLE IV

DOMAINES DE LA COOPÉRATION MILITAIRE

La coopération entre les Parties inclut les domaines ci-après:

1. Formation et instruction militaires,
 - a. La Formation, l'instruction et les cours fournis dans les écoles militaires, les centres de formation et d'instruction ou dans les autres établissements d'enseignement déterminés par la Partie d'accueil,
 - b. La formation pratique dans les unités militaires, les états-majors et les institutions,
 - c. L'échange mutuel/unilatéral de personnel invité, de Stagiaires ou de formateurs entre les établissements de formation et d'instructions,
 - d. Les visites, les contacts mutuels et l'échange de savoir-faire pour l'amélioration de la formation et de l'instruction.
2. Participation active ou en qualité d'observateur aux exercices/formations ou aux manœuvres militaires conjointes,
3. Industrie de défense,
4. Visites de contacts entre les Forces Armées,
5. Organisation des Forces armées, structure et équipement des unités militaires, et gestion du personnel,
6. Echange des renseignements militaires,
7. Coopération logistique, subventions et organisation du soutien logistique,
8. Médecine militaire et services médicaux,
9. Communication, systèmes électroniques, systèmes d'information et cyber-défense,
10. Autres opérations que la guerre telles que les opérations du maintien de la paix, l'assistance humanitaire, et la lutte contre la piraterie;

11. Echange des connaissances sur les systèmes juridiques militaires,
12. Cartographie et hydrographie,
13. Echange de personnel pour le perfectionnement professionnel,
14. Echange de Personnels invités, de conseillers et d'unités militaires,
15. Echange d'informations et d'expériences en matière de recherche scientifiques et technologiques militaires,
16. Activités scientifiques, sociales, sportives et culturelles,
17. Formation et échange d'informations et d'expériences sur la lutte contre les mines et les engins explosifs improvisés,
18. Formation et échange d'informations et d'expérience dans le cadre des opérations de secours en cas de catastrophe naturelle,
19. Histoire militaire, archivage, édition/publication et muséologie,
20. Lutte contre-terrorisme.

ARTICLE V

MODALITES ET PRINCIPES DE LA COOPÉRATION

1. Les Parties décident de coopérer selon les modalités et les principes ci-après:
 - a. Réunions et visites des Ministres de la Défense, des Chefs d'État-major des armées et de leurs adjoints ou d'autres responsables mandatés par les Parties,
 - b. Echange d'expériences entre les experts de chacune des Parties dans divers domaines d'activités,
 - c. Organisation de formation, d'instruction et des cours payants, gratuits ou à tarif réduit dans les unités militaires, les états-majors ou les établissements,
 - d. Contacts entre les établissements militaires similaires,
 - e. Organisation de discussions, de consultations, de réunions conjointes et participation aux cours, colloques et conférences,
 - f. Organisation des exercices militaires conjoints, y compris des exercices de tir réel, participation active ou en qualité d'observateur à ces exercices, conduite d'exercices de passage (PASSEX), et escales navales,
 - g. Echange d'informations et de matériels de formation,
 - h. Dans le cadre de la coopération ou du soutien logistique, le don, l'échange, l'attribution, la vente, la location des biens et des services figurant dans les stocks des Parties, transport à titre gratuit du matériel cédé, transfert de technologie et octroi de licences.
2. Activités à réaliser dans le cadre de la coopération ou du soutien logistique sont exécutés conformément aux restrictions de transfert à des Parties tierces découlant des accords en vigueur signés par les Parties avec d'autres états.
3. Les Parties peuvent conclure des accords de mise en œuvre, des mémorandums d'entente, des protocoles et des arrangements techniques complémentaires conformément aux dispositions du présent Accord, et au processus de ratification prévu dans la législation nationale des Parties.

4. La coopération est réalisée sur la base de réciprocité et dans le respect des intérêts et des besoins mutuels des Parties.
5. Les matériels, les informations et les documents techniques échangés sous forme de dons ou à titre onéreux, ou ceux produits conjointement par les Parties dans le cadre du présent Accord, ou en vertu des autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements ne peuvent être transférés vers un pays tiers sans consentement mutuel préalable.
6. La Partie d'accueil notifiera par écrit à la Partie d'origine la réforme de tout matériel cédé dans le cadre du présent Accord.
7. Les activités de formation et d'instructions sont organisées conformément à la législation de la partie d'accueil.

ARTICLE VI AUTORITÉS COMPÉTENTES ET PLANS ANNUELS DE MISE EN ŒUVRE

1. Les autorités compétentes pour la mise en œuvre du présent Accord sont:

Pour le Gouvernement de la République de Turquie: Le Ministère de la Défense Nationale de la République de Turquie

Pour le Gouvernement de la République Togolaise: Le Ministère des Armées de la République Togolaise
2. Les Parties préparent des Plans annuels pour la réalisation des activités conjointes conduites dans le cadre du présent Accord. Les Plans annuels de mise en œuvre préciseront les noms, la portée, le type, la date, le lieu, les établissements d'exécution, les aspects financiers et les autres détails sur les activités qui seront menées.
3. La coopération entre les Parties est renforcée par des visites réciproques à tous les niveaux mentionnés dans les Plans annuels de mise en œuvre.
4. Les Plans annuels de mise en œuvre sont approuvés par les autorités compétentes des Parties.

ARTICLE VII CONDITIONS DE FORMATION/DE COURS

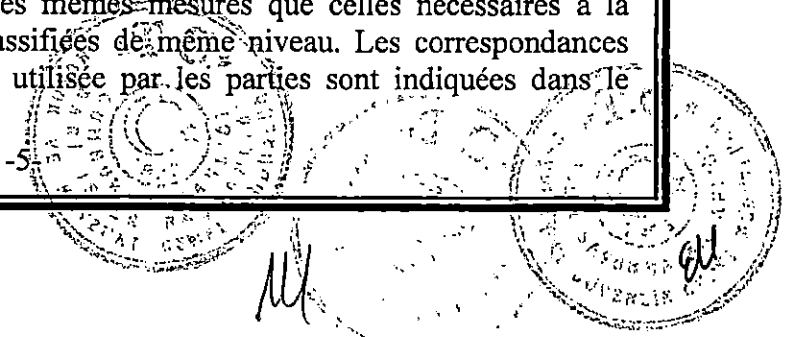
1. La Partie d'origine transmet par lettre officielle à la Partie d'accueil toute demande de formation formulée en vertu du présent Accord au plus tard au mois de Mars de l'année précédant le début de la formation ou le stage. La partie d'accueil examine la demande dès sa réception et notifie par écrit sa réponse à la Partie d'origine au plus tard au mois de Juillet de la même année.
2. Les demandes de formation supplémentaire sont transmises par lettre officielle. Les demandes entrant dans cette catégorie pourront être incluses, si possible, dans les formations déjà planifiés après consultations entre les Parties.
3. Les formations sont, par principe, dispensées dans la langue de la Partie d'accueil à l'exception des formations conduites en langue anglaise. Toutefois, à la demande de la Partie d'origine, et si ceci est jugé approprié par la Partie d'accueil, des formations d'une durée inférieure à trois (3) mois peuvent être dispensées par l'intermédiaire d'interprète. Dans ce cas, la Partie d'origine doit fournir un nombre suffisant pour la formation, et prendre à sa charge les frais de traduction/interprétation. Ensuite, la partie d'accueil décide de la gratuité ou non des cours de langue préparatoire à la formation militaire organisée sur le territoire de la Partie d'origine.

4. La Partie d'origine informe la Partie d'accueil de sa décision finale quant à la participation à la formation, le nombre de Personnel invité envoyé pour la formation/le cours, les informations sur les vols et d'autres informations au moins quarante-cinq (45) jours avant le début de la formation afin de permettre à la Partie d'accueil de prendre les mesures nécessaires. Dans le cas où les notifications ne sont pas effectuées dans les délais, la Partie d'accueil se réserve le droit de reporter la demande de cours et/ou de formation à une date ultérieure ou de l'annuler définitivement.
5. La formation du Personnel invité et des stagiaires se déroule conformément aux programmes des institutions ou des unités dans lesquelles la formation est dispensée. Des restrictions peuvent être imposées lorsque les sujets de formation abordent les questions liées à la sécurité nationale.
6. La Partie d'accueil détermine les équipements et le matériel nécessaires à fournir aux Personnels invités et aux stagiaires en précisant lesquels seront restitués à la Partie d'accueil à la fin de la formation.
7. Le personnel invité et les stagiaires sont choisis par la Partie d'origine conformément aux critères définis par l'Autorité compétente de la Partie d'accueil. Le Personnel invité et les stagiaires qui ne répondent pas aux critères définis par la Partie d'accueil ne sont pas retenus pour la formation et l'instruction.
8. Les questions relatives aux types d'examen et de formation relèvent de la compétence de la Partie d'accueil.
9. Le Personnel invité et les stagiaires envoyés pour prendre part à la formation/cours et qui ont suivi complètement le programme de la formation/cours, réussi aux examens organisés selon les conditions de la formation/cours et rédigé avec succès une thèse ou un projet, reçoit un certificat attestant de l'achèvement de la spécialisation ou du programme de formation en question (diplôme universitaire). L'équivalence d'un diplôme (document, certificat) est soumise à l'approbation des établissements d'enseignement supérieur de la Partie d'origine en vertu de sa législation nationale.
10. La formation et l'instruction sont dispensées conformément à la législation de la Partie d'accueil. Les stagiaires et le personnel invité qui ne peuvent suivre la formation et l'instruction pour diverses raisons, en particulier, l'échec scolaire, l'indiscipline et les problèmes de santé sont renvoyés des établissements de formation et d'instruction conformément aux procédures pertinentes spécifiée dans la législation de la Partie d'accueil.

ARTICLE VIII

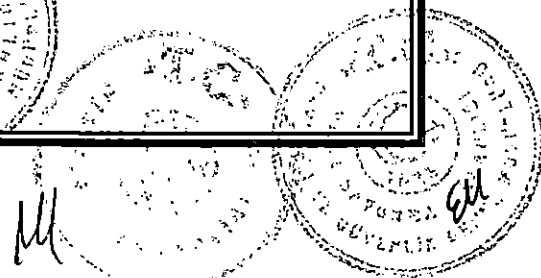
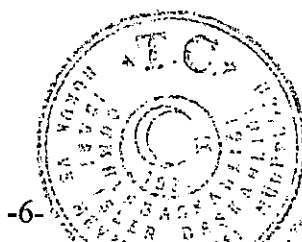
SÉCURITÉ DE L'INFORMATION ET DU MATÉRIEL CLASSIFIÉS

1. Les informations et les documents classifiés, les droits de propriété physique et intellectuelle et le matériel militaire fournis ou produits en vertu du présent Accord sont échangés, utilisés et protégés à leurs propres fins, conformément aux mémorandums d'entente, aux protocoles et aux arrangements qui seront conclus ultérieurement entre les Parties.
2. Les Parties assurent, conformément à leurs législations nationales, la protection des informations, des documents, et des données relatives aux matériels et équipements échangés dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord, ou de l'exécution des activités conjointes. Dans ce cadre, elles prennent les mêmes mesures que celles nécessaires à la protection de leurs propres informations classifiées de même niveau. Les correspondances entre les différents degrés de classification utilisés par les parties sont indiquées dans le tableau ci-dessous.

Pour le Gouvernement de la République de Turquie		Pour le Gouvernement de la République Togolaise
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non classés

3. Les informations, les documents et les matériels classifiés ne doivent être divulgués et partagés avec (ou transférés à) des parties tierces sans le consentement écrit préalable de la Partie qui les fournit.
4. Les informations, les documents et les matériels classifiés sont échangés uniquement par voies gouvernementales ou par le biais d'autres canaux approuvés par les autorités de sécurité désignées par les Parties. Le niveau de classification de l'information doit être déterminé par la Partie qui fournit l'information.
5. Les Parties continuent d'être responsables de la protection et de la prévention de la déclassification de l'information et du matériel classifiés échangés, les documents et les matériels même après l'expiration du présent Accord. Les conditions et les modalités de protection des documents, informations et matériels classifiés échangés entre les Parties, après cessation ou dénonciation du présent Accord, sont définies dans un Accord séparé.
6. Les Parties doivent assurer la protection efficace des droits de propriété intellectuelle créés et transférés en vertu du présent Accord conformément à leurs législations nationales et les accords internationaux dont elles font parties. Dans le cadre du présent Accord, la notion de propriété intellectuelle est comprise telle qu'elle est définie dans l'Article II de la Convention instituant l'Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle signée à Stockholm le 14 juillet 1967.
7. Si cela s'avère nécessaire, un accord de sécurité séparé sur le transfert, l'utilisation et la protection des informations, des documents et des matériels classifiés échangés dans le cadre du présent Accord peut être signé entre les Parties, sous la responsabilité des autorités chargées de chacun des domaines de coopération mentionnés à l'ARTICLE IV.
8. Les informations obtenues lors de la mise en œuvre du présent Accord ne doivent être utilisées par une Partie contre les intérêts de l'autre Partie ou des parties tiers.
9. Les Parties doivent s'assurer que l'accès à l'information et au matériel classifié est donné selon le principe du besoin d'en connaître et par le personnel possédant l'habilitation de sécurité appropriée.
10. En cas de divulgation fortuite d'une information échangée dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord, la Partie qui constate les faits informe immédiatement l'autre Partie.
11. Dans leurs activités de coopération, les Parties respectent les droits et les règles régissant les brevets, les droits d'auteur et les secrets commerciaux. Les Parties peuvent imposer des restrictions sur les questions relatives aux secrets nationaux.

ARTICLE IX RENSEIGNEMENTS MILITAIRES

1. Le présent Article traite des questions relatives aux intérêts des forces armées des Parties, au sujet des pays considérés conjointement par elles comme étant nuisibles à leurs intérêts mutuels. Il aborde prioritairement les activités militaires et l'échange de renseignement opérationnel sur les activités de ces pays en République de Turquie et en République togolaise.
2. L'échange de renseignements est fait conformément aux méthodes et par le biais des moyens suivants :
 - a. Tous les sujets de coordination (y compris les modalités d'échange) sont déterminés de commun accord entre les Parties lors des réunions bilatérales organisées annuellement par les chefs de renseignement militaire des deux pays ou par le personnel mandaté par eux. Les réunions se tiennent tour à tour en République de Turquie et en République Togolaise.
 - b. La Partie d'origine notifie à la Partie d'accueil le nom, le grade, la fonction et le niveau d'habilitation de sécurité des membres de sa délégation au moins quinze (15) jours avant la date prévue pour la réunion.
 - c. Les documents de travail sont en turc, en français et en anglais. La Partie d'accueil assure un service d'interprétariat.
 - d. Les informations qui pourront être échangées sont présentées sous formes de documents écrits. D'autres supports liés aux sujets traités tels que les CD, les DVD, les films, les photographies et les diapositives, sont ajoutés aux documents.
 - e. Les Parties conviennent de répondre aux demandes d'informations réciproques dans les plus brefs délais, et aux moyens des canaux sécurisés mutuellement convenus.
 - f. Les demandes d'échange de renseignement militaire considérées par les Parties comme mettant en péril leur sécurité et leur souveraineté nationale ou portant sérieusement atteinte à leurs intérêts nationaux ou internationaux peuvent être rejetées.

ARTICLE X DISPOSITIONS LÉGALES

1. Les personnels invités, les personnes à charge et les stagiaires sont soumis à la législation nationale et à la juridiction de la partie d'accueil pendant toute la durée de leur présence sur le territoire de la Partie d'accueil. Dans le cas où la juridiction de la Partie d'accueil est appliquée et où le verdict prévoit une peine qui n'existe pas dans la législation de la Partie d'origine, une peine existante dans les législations des deux Parties est appliquée.
2. Dans le cas où le Personnel invité, une personne à charge ou un stagiaire est arrêté ou incarcéré, la Partie d'accueil informe sans délai la Partie d'origine de cette situation.
3. Tout Personnel invité, Personne à charge ou stagiaire qui fait l'objet d'une enquête judiciaire ou qui est traduit en justice sur le territoire de la Partie d'accueil, bénéficie de toute la protection juridique généralement accordée, et qui ne doit pas être inférieure à celle dont jouissent les ressortissants de la Partie d'accueil.
4. Il peut être mis fin aux activités du Personnel invité et du stagiaire, s'ils violent les lois de la Partie d'accueil.

5. Le Personnel invité et les stagiaires doivent se conformer aux règles disciplinaires appliquées dans les unités, les Etats-majors et les organismes qui les accueillent.
6. En matière disciplinaire, les stagiaires sont soumis à la législation de la Partie d'accueil et le Personnel invité à celle de la Partie d'origine. Les autorités militaires compétentes de la Partie d'accueil peuvent donner des ordres aux Personnels invités qui se trouvent sous leurs commandements dans le cadre des activités conduites en vertu du présent Accord.
7. Le superviseur de la Partie d'origine est autorisé à appliquer des mesures disciplinaires à l'encontre du personnel de la Partie d'origine conformément aux dispositions des règlements militaires et disciplinaires respectifs des Parties.
8. Le Personnel invité, les Personnes à charge et les stagiaires ne doivent pas se livrer à des activités politiques ou mener d'autres activités contre la Partie d'accueil.

ARTICLE XI

DEMANDES D'INDEMNISATION

1. La législation nationale de la Partie d'accueil est appliquée pour les demandes d'indemnisation des Parties tierces lors de la mise en œuvre du présent Accord.
2. Sauf cas de négligence grave ou de faute intentionnelle, les Parties renoncent à toute indemnisation pour les blessures ou le décès des membres de leur personnel et les dommages ou pertes causés aux individus, aux biens et à l'environnement lors de la mise en œuvre des activités liées au présent Accord.

Sauf s'il y a négligence grave ou faute intentionnelle, les Parties ne déposent pas de demandes d'indemnisation l'une vis-à-vis de l'autre pour la blessure ou la mort de leur personnel et les dommages/pertes infligés aux individus, aux biens et à l'environnement lors de la mise en œuvre des activités en vertu du présent Accord.

3. Les Parties déterminent conjointement si un tel incident résulte ou non d'une négligence grave ou d'une faute intentionnelle.

ARTICLE XII

DISPOSITIONS ADMINISTRATIVES

1. Le Personnel invité, les Personnes à charge et les stagiaires ne bénéficient pas de privilèges et d'immunités diplomatiques.
2. Sauf disposition contraire mutuellement convenue entre les Parties, aucune tâche ne doit être confiée par la Partie d'accueil aux personnels invités et aux stagiaires autres que celles indiquées dans le présent Accord ou dans les accord et arrangement qui seront conclus ultérieurement.
3. Les Stagiaires et le Personnel invité sont soumis aux mêmes procédures administratives que leurs homologues de la Partie d'accueil.
4. Le Personnel militaire de la Partie d'origine a le droit de porter son uniforme national, sauf si le contraire est stipulé dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques qui seront signés dans le cadre du présent Accord. La Partie d'accueil fournit, dans la mesure du possible, l'équipement nécessaire pour la conduite des activités au cours du service. Les Stagiaires doivent porter l'uniforme militaire fourni par la Partie d'accueil. Ces Stagiaires peuvent porter un symbole militaire délivré par la Partie d'origine sur leurs uniformes pour leur identification.
5. La Partie d'origine se réserve le droit de rappeler son personnel lorsqu'il le juge nécessaire. La Partie d'accueil peut demander à la Partie d'origine de rappeler ou de changer son personnel pour différentes raisons. Dans ce cas, la Partie d'accueil informe la Partie d'origine par demande écrite transmise par l'intermédiaire des bureaux de l'attaché militaire en ce qui concerne le remplacement du personnel. La Partie d'accueil prend les mesures nécessaires dès que possible pour assurer le retour dudit personnel.

6. Les questions administratives de nature exceptionnelle sont précisées dans d'autres mémorandums d'entente, protocoles et arrangements techniques qui seront signés dans le cadre du présent Accord.
7. Tout le Personnel invité et les Personnes à charge peuvent bénéficier des clubs d'officiers et des économats militaires dans le cadre de la réglementation de la Partie d'accueil.
8. En cas de décès d'un membre de personnel invité, d'une personne à charge ou d'un Stagiaire, la Partie d'accueil informe la Partie d'origine, transporte le corps à l'aéroport international le plus proche sur son territoire et prend les autres mesures nécessaires y compris la protection sanitaire jusqu'au rapatriement du corps.
9. Le Personnel invité, les Personnes à charge et les Stagiaires doivent s'abstenir des actes qui peuvent nuire à l'environnement, être le plus attentif possible à la prévention de la pollution de l'environnement et respecter la réglementation de la Partie d'accueil à ce sujet.
10. La Partie d'accueil prend la décision finale concernant la fourniture des services de transport nécessaires pour la conduite des activités sur son territoire sur la base de la réciprocité, et dans la mesure de ses capacités.

ARTICLE XIII SERVICES MÉDICAUX

1. Le Personnel invité et les Stagiaires doivent être médicalement aptes à exercer toute activité en vertu du présent Accord. La Partie d'accueil peut exiger un rapport médical attestant de l'aptitude médical de ces personnes.
2. Les frais d'examen médical et de service de traitement des Stagiaires sont couverts selon la législation nationale de la Partie d'accueil. La Partie d'accueil couvre les primes d'assurance maladie ou les frais de santé des Stagiaires.
3. La Partie d'accueil fournit gratuitement les services médicaux d'urgence et des soins dentaires d'urgence aux Personnels invités et aux Personnes à charge. Les frais d'examen médical et les traitements sont couverts par l'assurance-maladie souscrite conformément à la législation nationale de la Partie d'accueil à l'exclusion des soins médicaux et dentaires d'urgence.
4. La Partie d'accueil peut fournir à titre gracieux ou onéreux les primes d'assurance ou tous les frais de traitements médicaux du Personnel invité et des Personnes à charge. Si la Partie d'accueil décide de les fournir à titre onéreux, les primes d'assurances ou les frais des traitements médicaux sont à la charge de la Partie d'origine ou du Personnel invité.

ARTICLE XIV DISPOSITIONS FINANCIÈRES

1. La Partie d'origine est responsable du salaire/allocation, de la restauration, de l'hébergement, du transport et des autres droits financiers du Personnel invité et des Stagiaires affectés à la conduite des activités de coopération dans le cadre du présent Accord.
2. Toutefois, en cas de demande de la Partie d'origine, la Partie d'accueil décide si les besoins ci-après concernant le Personnel invité et les Stagiaires envoyés pour la formation et l'instruction sont couverts, ainsi que les modalités relatives à la satisfaction de ces besoins :

a. Pour le Personnel invité;

(1) Le transport local et international (La procédure et les modalités sont déterminées par la Partie d'accueil. Deux fois de la Turquie au Togo et deux fois du Togo à la Turquie pendant la période de formation),

(2) Le salaire mensuel (Les modalités et les montants sont décidés par la Partie d'accueil pour les stagiaires officiers et sous-officiers en fonction de leurs grades; et en fonction de leurs statuts pour le personnels civil des Forces Armées),

(3) Les frais de formation et d'instruction (à titre onéreux ou gracieux ou aux tarifs réduit),

(4) La tenue (Les modalités sont déterminées par la Partie d'accueil),

(5) Les indemnités de gardes pour les médecins qui reçoivent une formation de spécialiste.

b. Pour les Stagiaires;

(1) Le transport local et international (La procédure et les modalités sont déterminées par la Partie d'accueil. Deux fois de la Turquie au Togo et deux fois du Togo à la Turquie pendant la période de formation),

(2) La restauration,

(3) L'hébergement (dans une chambre d'hôtes ou une installation déterminée par la Partie d'accueil),

(4) L'allocation journalière (les modalités et les montants sont déterminés par la Partie d'accueil),

(5) Les frais de la formation et d'instruction (à titre onéreux ou gracieux ou aux tarifs réduit),

(6) La tenue (les modalités sont déterminées par la Partie d'accueil),

(7) Les rémunérations versées aux étudiants de 6ème année de médecine pendant leur internat.

3. Les cours de langue turque dispensés dans la République de Turquie (y compris les cours préparatoires de langue pour l'éducation académique) et les cours de langue française dispensés dans la République Togolaise sont sans frais. Les formations exigeant des coûts élevés (la formation de pilotage, la formation de plongée, la formation des chuteurs libres etc.) peuvent être dispensées sur la base du plein tarif.

4. Le Personnel invité et les Stagiaires doivent régler leurs dettes et celles des personnes à charge lorsqu'ils quittent définitivement la Partie d'accueil. En cas de rappel d'urgence, les dettes contractées par le Personnel invité, les personnes à charge et les Stagiaires doivent être payées par la Partie d'origine sur la base du document émis par la Partie d'accueil indiquant le montant de la dette telle qu'approuvée par l'autorité compétente.

5. Les frais de formation et d'instruction sont réglés en dollar américains par la Partie d'origine sur un compte bancaire indiqué par l'autorité compétente de la Partie d'accueil. Les frais d'une formation d'un mois ou moins sont payés en espèces. Le règlement s'effectue dans les soixante (60) jours suivant la réception du document indiquant le montant de la dépense tel qu'approuvé par l'autorité compétente après la fin de chaque période de formation et d'instruction.

6. Le Personnel invité, les Personnes à charge ainsi que les Stagiaires sont soumis à la réglementation fiscale en vigueur dans la Partie d'accueil pendant la durée de leur séjour.

ARTICLE XV
PROCÉDURES DE DOUANES ET DE PASSEPORT

1. Le Personnel invité, les Personnes à charge et les Stagiaires sont soumis à la réglementation de la Partie d'accueil en ce qui concerne le séjour et le voyage des étrangers sur le territoire de la Partie d'accueil.
2. Le Personnel invité, les Personnes à charge et les Stagiaires sont soumis aux réglementations de police et de douane de la Partie d'accueil lors de leur entrée et de leur départ du territoire de la Partie d'accueil. Toutefois la Partie d'accueil fournit toutes les facilités administratives possibles dans le cadre de sa législation.

ARTICLE XVI
ENGAGEMENTS DES PARTIES DÉCOULANT
D'AUTRES ACCORDS INTERNATIONAUX

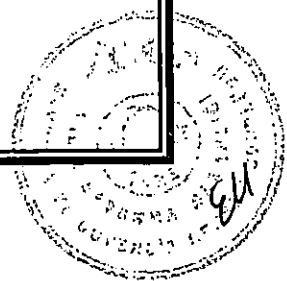
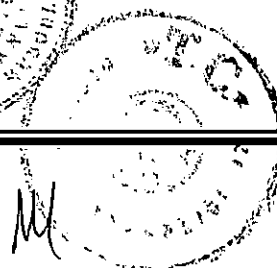
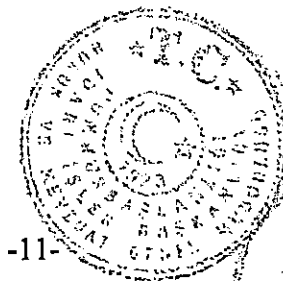
Les dispositions du présent Accord ne portent pas atteinte aux droits et aux engagements des Parties découlant d'autres accords internationaux, et ne doivent pas être utilisées contre les intérêts, la sécurité et l'intégrité territoriale des autres États.

ARTICLE XVII
RÈGLEMENT DES LITIGES

1. Tout litige découlant de la mise en œuvre ou de l'interprétation du présent Accord est réglé par voie de consultations et de négociations entre les Parties au niveau le plus bas possible et ne doit pas être soumis à une procédure de règlement devant un tribunal national ou international ou une partie tierce.
2. Si le litige n'est pas réglé dans les soixante (60) jours à partir de sa date d'apparition, les Parties débutent les négociations dans les trente (30) jours. Si aucune solution n'est trouvée dans les quatre-vingt-dix (90) jours suivants, les Parties peuvent mettre fin au présent Accord conformément à la procédure précisée dans l'ARTICLE XIX.

ARTICLE XVIII
AMENDEMENT ET RÉVISION

Chacune des Parties peut proposer par voie diplomatique, si besoin en est, un amendement ou une révision du présent Accord. Les négociations débutent dans les trente (30) jours à partir de la date de réception de la proposition notifiée par écrit. Si aucun résultat n'est obtenu dans les quatre-vingt-dix (90) jours, les Parties peuvent mettre fin au présent Accord conformément à la procédure précisée dans l'ARTICLE XIX. Les amendements et les révisions convenus par écrit entrent en vigueur conformément à la procédure précisée dans l'ARTICLE XX du présent Accord régissant l'entrée en vigueur du présent Accord.

**ARTICLE XIX
VALIDITE ET DENONCIATION**

1. Le présent Accord reste en vigueur pour une durée de cinq (5) ans.
2. A moins que l'une des Parties informe l'autre de son intention de dénoncer cet Accord par écrit et par voie diplomatique, la durée du présent Accord est tacitement reconduite pour une période de trois (3) ans.
3. L'une des Parties peut, à tout moment informer par écrit et par voie diplomatique l'autre Partie de son intention de dénoncer le présent Accord. Les notifications sur la dénonciation du présent Accord prennent effet dans les quatre-vingt-dix (90) jours suivant la date de notification à l'autre Partie.
4. La dénonciation du présent Accord n'affecte pas la poursuite des programmes et des activités en cours.

**ARTICLE XX
RATIFICATION ET ENTRÉE EN VIGUEUR**

Le présent Accord entre en vigueur à la date de réception de la dernière notification écrite par laquelle les deux Parties se notifient par voie diplomatique l'accomplissement de leurs procédures juridiques internes requises à cet effet.

**ARTICLE XXI
TEXTE ET SIGNATURE**

Fait à Istanbul, le 19/08/2021, en deux (02) exemplaires originaux en langues turque, française et anglais, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

**POUR LE GOUVERNEMENT DE LA
RÉPUBLIQUE DE TURQUIE**

SIGNATURE :

NOM : Hulusi AKAR

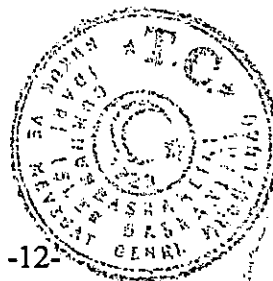
TITRE : Ministre de la Défense Nationale

**POUR LE GOUVERNEMENT DE LA
RÉPUBLIQUE TOGOLAISE**

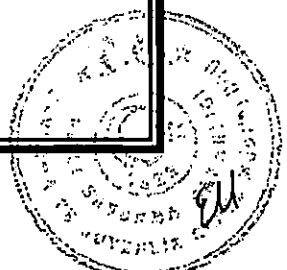
SIGNATURE :

**NOM : Mme Essossimna Marguerite
GNAKADE**

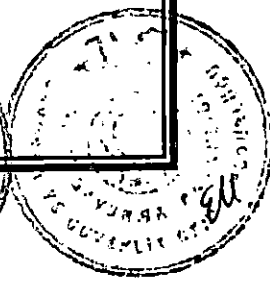
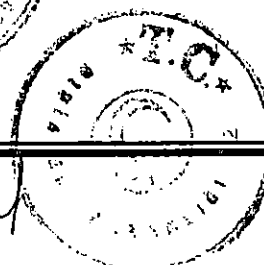
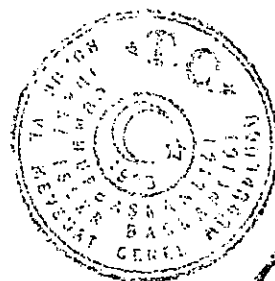
TITRE : Ministre des Armées

M

MILITARY FRAMEWORK AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE
TOGOLESE REPUBLIC

**MILITARY FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND
THE GOVERNMENT OF THE TOGOLESE REPUBLIC**

PREAMBLE

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Togolese Republic (hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties"),

Confirming their commitment to the aims and principles of the Charter of the United Nations,

Emphasizing that cooperation in various military fields on the basis of mutual respect for sovereignty and equality of both Parties shall contribute to the common interests and economic efficiency of the Parties,

Expressing the need for improving the existing friendly relations between the Parties on the basis of national laws, international rules and agreements,

Have agreed upon the following:

**ARTICLE I
PURPOSE**

The purpose of this Agreement is to provide a framework for relations and develop cooperation between the Parties in the fields specified in ARTICLE IV.

**ARTICLE II
SCOPE**

This Agreement shall apply to the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields specified in ARTICLE IV.

**ARTICLE III
DEFINITIONS**

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

1. **"Sending Party"** means the Party sending personnel, material and equipment to the Receiving Party for the implementation of this Agreement,
2. **"Receiving Party"** means the Party hosting the personnel, material and equipment of the Sending Party in its territory for the implementation of this Agreement.
3. **"Guest Personnel"** means the personnel who are the members of armed forces or the Ministry of Defence/Security and sent by one Party to the other Party for the implementation of this Agreement.
4. **"Guest Student"**; means the students sent by the Sending Party to receive training at the military schools of the Receiving Party or other educational institutions to be determined by the Receiving Party.
5. **"Dependents"** means the spouse and children of the Guest Personnel whom they are responsible for looking after in accordance with their respective national legislation.

6. **"Senior Personnel"** means the most senior person among the Guest Personnel authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.
7. **"Co-operation"** means the activities organized jointly by the Parties under this Agreement.
8. **"Grant"** means donation or transfer of a good or service free of charge.
9. **"Services"** means, in accordance with the Agreement between the Parties, provision of training, technical information, support, development, maintenance, repair, recovery, disposal, port and counselling support and allocation of ground, sea and air vehicles, equipment, weapons, buildings and estate on condition that the ownership is retained.
10. **"Logistic Support"** includes the sale, grant, exchange, allocation, hiring, technological transfer and licensing of supplies and services.
11. **"Classified Information and Material"**: Official information, document and material that requires protection for national security. Therefore, it is regulated by the application of a national security classification. This information may be in oral, visual, magnetic or printed form, or in technological or device form including information subject to Intellectual Property Rights.

ARTICLE IV FIELDS OF MILITARY COOPERATION

The Cooperation between the Parties shall include the following fields:

1. Military training and education;
 - a. Training, education and courses at military schools, training and education centers or other educational institutions to be determined by the Receiving Party,
 - b. On-the-job training at military units, headquarters and institutions,
 - c. Mutual/unilateral exchange of Guest Personnel, Guest Student or training personnel between training and educational institutions,
 - d. Mutual visits and exchange of knowledge for the improvement of training and education.
2. Mutual participation in exercises/training or joint exercises actively or in an observer capacity,
3. Defence industry,
4. Contact visits between the Armed Forces,
5. The organizational structure of the Armed Forces, the structure and equipment of military units, personnel management,
6. Exchange of military intelligence,
7. Logistic cooperation, grant and logistic systems,
8. Military medicine and health services,
9. Communications, electronics, information systems and cyber defence,
10. Operations other than war such as peacekeeping, humanitarian aid and counter-piracy operations,

11. Exchange of knowledge on military legal systems,
12. Mapping and hydrography,
13. Exchange of personnel for professional development,
14. Exchange of Guest Personnel, advisors and units,
15. Exchange of information and experience on military scientific and technological research areas,
16. Scientific, social, sportive and cultural activities,
17. Training and exchange of information and experience on counter against mines and improvised explosive devices,
18. Training and exchange of information and experience within the scope of Natural Disaster Relief Operations,
19. Military history, archives, publication/publishing and museology,
20. Counter-terrorism.

ARTICLE V

FORMS AND PRINCIPLES OF COOPERATION

1. The Parties may carry out cooperation depending on their decisions in the following ways:
 - a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of General Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,
 - b. Exchange of experience between the experts of both Parties in various fields of activities,
 - c. Organizing training, education and courses at a cost, free of charge or at reduced cost in military units, headquarters or institutions,
 - d. Contacts between similar military institutions,
 - e. Organizing joint discussions, consultations, meetings, and participating in courses, symposiums and conferences,
 - f. Participating in military exercises including real firing exercises, participating in these military exercises as observers, conducting passing exercises (PASSEX) and port visits, organizing joint exercises,
 - g. Exchange of information and training materials,
 - h. Donation, exchange, allocation, sale, hiring of the goods and services in the inventory of the Parties and transportation service of the granted material free of charge within the framework of the logistic cooperation or logistic support and their technological transfer and granting licence.
2. The activities to be conducted within the framework of logistic cooperation or logistic support shall be carried out in accordance with third-party transfer restrictions arising from the agreements in effect that the parties have signed with other nations.
3. The Parties may conclude complementary implementing agreements, memoranda of understanding, protocols and technical arrangements for the implementation of this Agreement in accordance with the ratification processes of the Parties under their national legislation and in conformity with the provisions of this Agreement.

4. The cooperation shall be carried out by taking into consideration the mutual interests and needs of the Parties and on the basis of reciprocity.

5. The material, technical information and documents exchanged in the form of grants or in return for payment, or those produced jointly by the Parties in accordance with this Agreement, other memoranda of understanding, protocols and arrangements shall not be transferred to a third country without prior mutual consent.

6. In the event that the material to be granted within the scope of this Agreement is discarded, the Receiving Party shall inform the Sending Party in written form.

7. Training and instruction shall be organized in accordance with the legislation of the Receiving Party.

ARTICLE VI COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For the Government of the Republic of Turkey: The Ministry of National Defence of the Republic of Turkey

For the Government of the Togolese Republic: The Ministry of Armed Forces of the Togolese Republic

2. The Parties shall prepare Annual Implementation Plans regarding joint activities for the implementation of this Agreement. The Annual Implementation Plans shall include the name, scope, type, date, place, executing institutions, financial aspects and other details of the activities to be carried out.

3. The cooperation between the Parties shall be strengthened through reciprocal visits at all levels mentioned in the Annual Implementation Plans.

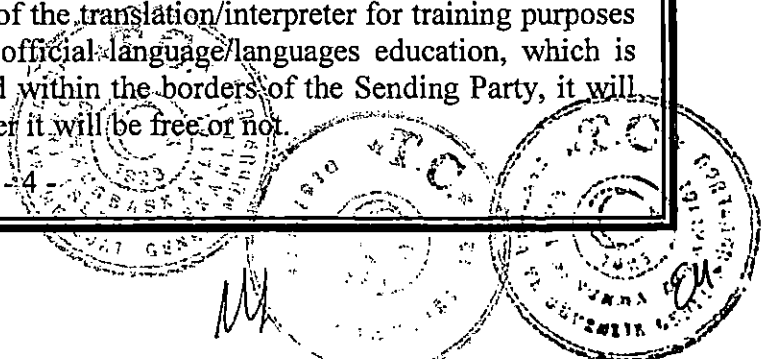
4. The Annual Implementation Plans shall be approved by the competent authorities of the Parties.

ARTICLE VII TRAINING/COURSE CONDITIONS

1. A training request by the Sending Party shall be made through an official letter to the Receiving Party at the latest in March of the year before the beginning of training or course in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review it and inform the Sending Party of its reply not later than July.

2. If there is an additional training request, this request shall be notified through an official letter. The additional requests within this scope may be included in the planned requirements to the extent possible and after the consultation between the Parties.

3. It is a fundamental principle to provide training in the language of the Receiving Party, except for training given by the Receiving Party in English language. However, if requested by the Sending Party and if deemed appropriate by the Receiving Party, trainings lasting less than 3 (three) months may be provided through an interpreter. In case training is provided through an interpreter, the Sending Party shall assign sufficient number of interpreters for the personnel to be sent for training. The costs of the translation/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party. If the official language/languages education, which is preparatory for military training, is provided within the borders of the Sending Party, it will be determined by the Receiving Party whether it will be free or not.

4. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision on the participation in training, number of guest personnel sent for training/course, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements. In the event that the notifications are not made in due time, the Receiving Party shall have the right to postpone the course/training request to a later date or completely cancel it.

5. Training of the Guest Personnel and Guest Students shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is given. If the course subjects cover those matters relating to national security, restrictions may be imposed in this respect.

6. The Receiving Party shall state which equipment and materials it will provide for the Guest Personnel and Guest Students necessary during training and which of them will be returned to the Receiving Party at the end of training.

7. Guest Personnel and Guest Students shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the Competent Authority of the Receiving Party. Guest Personnel and Guest Students who do not satisfy the criteria determined by the Receiving Party shall not be accepted for the training and education.

8. Matters regarding the type of examination and training shall be determined by the Receiving Party.

9. Guest Personnel and Guest Students who are sent to attend training/courses, have fully completed the specified training/course program, succeeded in the examinations organized according to training/course conditions and successfully developed thesis/projects shall be awarded a certificate indicating that they have completed the appropriate specialization or training program (academic degree). The equivalence of the diploma (document, certificate) is subject to the approval of the higher education institutions of the Sending Party under national legislation.

10. Training and education shall be given in accordance with the legislation of the Receiving Party. The Guest Student and the Guest Personnel who are unable to attend training and education due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. shall be discharged from training and education institutions in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party.

ARTICLE VIII

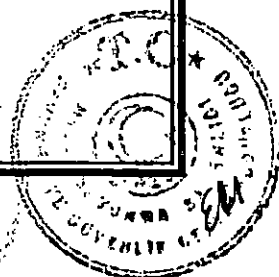
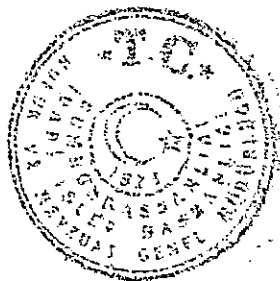
SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

1. All classified information, documents, physical and intellectual property rights and the military material provided or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their own purposes according to the subsequent memoranda of understanding, protocols and arrangements to be concluded between the Parties.

2. The Parties, in accordance with their national legislation, shall ensure the protection of information, documents, and all data on the materials and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or performance of the joint activities. In this context, they shall take the same measures as the ones necessary for the protection of their own classified information of the same level. The Parties shall give the exchanged information the appropriate classification level as shown in the table below.

For the Government of the Republic of Turkey		For the Government of the Togolese Republic
Çok Gizli	Top Secret	Très Secret
Gizli	Secret	Secret
Özel	Confidential	Confidentiel
Hizmete Özel	Restricted	Restreint
Tasnif Dışı	Unclassified	Non Protégé

3. The classified information, document and material shall not be disclosed to or shared with (or transferred to) a third party without prior written consent of the Party providing them.
4. The classified information, document and material shall only be exchanged through inter-governmental channels or other channels approved by the security authorities designated by the Parties. The classification level of the information shall be determined by the Party providing the information.
5. The Parties shall continue to be responsible for the protection and prevention of the release of the classification level of the exchanged classified information, document and material even after the termination of this Agreement. The conditions and modalities for the protection of classified information, document and material exchanged between the Parties, upon termination or denunciation of this Agreement, shall be defined in a separate agreement.
6. The Parties shall ensure effective protection of the rights for intellectual property to be created or transferred under this Agreement in accordance with their national legislation and international treaties to which they are a party. In the context of this Agreement, intellectual property shall be understood as described in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.
7. If deemed necessary, a separate security agreement on the transfer, usage and protection of the classified information, document and materials exchanged within the scope of this Agreement may be concluded under the responsibility of the bodies authorized for each of the cooperation areas specified in ARTICLE IV.
8. The information obtained during the implementation of the provisions of this Agreement shall not be used by either Party against the interests of the other Party or any third Party.
9. The Parties shall ensure that access to the classified information and materials is given according to need-to-know basis and to the personnel having appropriate security clearance.
10. In the event that the information exchanged in terms of implementing this Agreement is unexpectedly disclosed, the Party discovering the fact shall immediately inform the other Party of the situation.
11. The Parties shall respect the rights and rules governing patents, copyrights and commercial secrets in their cooperation activities. The Parties may impose restrictions on matters involving national secrets.

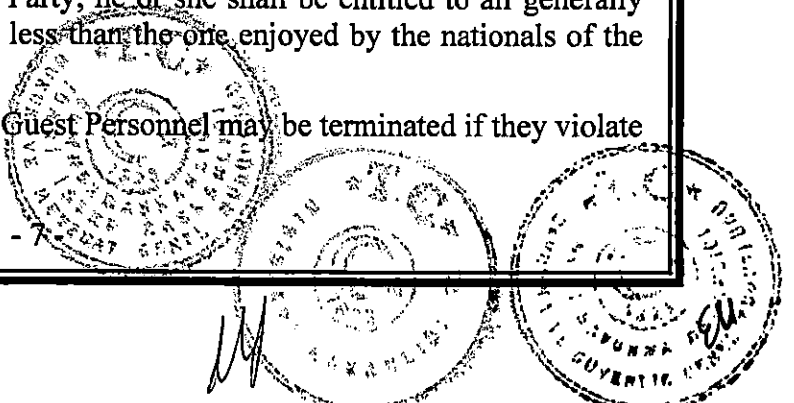

ARTICLE IX MILITARY INTELLIGENCE

1. This Article shall cover the developments in the area of interest of the Armed Forces of the Parties regarding those countries considered to damage the mutual interests of the Parties, and to be determined jointly, with the priority being given to the military activities and exchange of military intelligence information about the activities of these countries in the Republic of Turkey and the Togolese Republic.
2. Exchange of intelligence information shall be conducted through the following means and according to the following methods:
 - a. Every subject matter of coordination (including subjects of exchange) shall be determined between the Parties by mutual agreement for the related year during the bilateral negotiations held by Chiefs of Military Intelligence of the Parties or personnel authorised by them on a rotational basis, one year in the Republic of Turkey and one year in the Togolese Republic.
 - b. The visiting party shall notify the Receiving Party of the name, rank, appointment and security clearance of the delegation members at least fifteen (15) days before the planned date of arrival.
 - c. The working documents are in Turkish, French and English. Negotiations shall be conducted through an interpreter.
 - d. The information which may be exchanged shall be delivered in document form. If there are any information support devices such as CD, DVD, film, photograph, slide related to the subject, they shall be attached to the document.
 - e. Both Parties agree that they shall reply to each other's information requests as soon as possible through mutually agreed secure channels.
 - f. The request for the exchange of military intelligence information shall be assessed on a case by case basis and may be rejected, should they endanger national sovereignty and security of one of the Parties or widely contradict its national/international interests.

ARTICLE X LEGAL MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall be subject to the national legislation and jurisdiction of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party, including entry, stay and exit. In cases where the jurisdiction of the Receiving Party is applied and the verdict itself entails a penalty which is not contained in the legislation of the Sending Party, a type of penalty which is contained in the legislation of both Parties shall be applied.
2. In the event that any of Guest Personnel, their Dependents or Guest Students are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.
3. In the event that any of the Guest Personnel, their Dependents or Guest Students faces a legal investigation or trial in the Receiving Party, he or she shall be entitled to all generally accepted legal protection which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving Party.
4. The activities of the Guest Student and Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.

5. Guest Students and Guest Personnel shall obey the disciplinary rules in the units, headquarters and institutions they are assigned to.

6. Guest Students shall be subject to the national legislations of the Receiving Party and the Guest Personnel to the national legislations of the Sending Party for disciplinary penalties. However, the competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel under their command as required by the duty.

7. Senior Personnel of the Sending Party shall be authorized to apply disciplinary measures on Sending Party personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws.

8. The Guest Personnel, their Dependents or Guest Students shall not engage in any political activity or conduct any activities against the Receiving Party.

ARTICLE XI COMPENSATION CLAIMS

1. The national legislation of the Receiving Party shall be applied to the compensation claims of the third party during the implementation of this Agreement.

2. The Parties shall not claim compensation from each other for the injury or death of their personnel or for the damages/losses inflicted on individuals, goods and environment in the course of the performance of the activities under this Agreement except where such damage or loss resulted from gross negligence or intentional misconduct.

3. The Parties shall jointly determine whether such a situation has arisen out of gross negligence or intentional misconduct or not.

ARTICLE XII ADMINISTRATIVE MATTERS

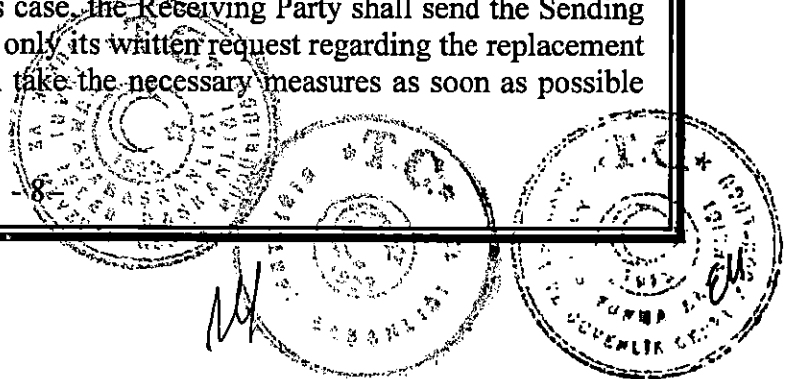
1. The Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall not have any diplomatic immunities and privileges.

2. Unless otherwise agreed mutually by the Parties, the Receiving Party shall not assign Guest Student and Guest Personnel to the duties other than those specified in this Agreement or in subsequent agreements and arrangements.

3. The Guest Student and Guest Personnel shall be subject to the same administrative procedures as their counterparts in the Receiving Party.

4. The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memoranda of understanding, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide, to the extent possible, the necessary equipment for the performance of any activity during the duty. However, Guest Students must wear the military uniform provided by the Receiving Party. These Students may attach military symbols provided by the Sending Party in order to be recognized.

5. The Sending Party shall reserve its right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving Party may request the Sending Party to withdraw or replace its personnel without giving any reason. In this case, the Receiving Party shall send the Sending Party through the offices of military attaché only its written request regarding the replacement of the personnel. The Receiving Party shall take the necessary measures as soon as possible for the return of the related personnel.

6. Administrative matters which constitute exceptions shall be specified in other memoranda of understanding, protocols or technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement.

7. The Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs and military commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.

8. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents and Guest Students dies, the Receiving Party shall inform the Sending Party of the situation, transport the deceased to the nearest international airport within its territory and take other necessary measures including medical protection until the body is repatriated.

9. The Guest Personnel and their Dependents, and Guest Students shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and comply with the regulations of the Receiving Party in this matter.

10. The Receiving Party shall make the final decision regarding the provision of transportation services necessary for the conduct of the activities on reciprocity basis and considering its capabilities at a cost/at no cost.

ARTICLE XIII HEALTH SERVICES

1. The Guest Personnel and the Guest Students shall be in good health condition to perform any activity under this Agreement. The Receiving Party may request a medical report certifying that they are medically in good condition.

2. The costs of the examination and treatment services of the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The Receiving Party shall cover the health insurance premiums or health expenses of the Guest Students.

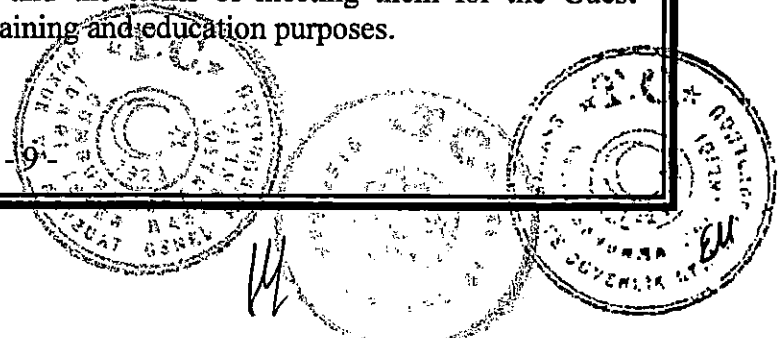
3. The Receiving Party shall provide free of charge the emergency medical services and urgent dental care services of the Guest Personnel and their Dependents. The expenses of the medical examination and treatment, except for emergency medical services and urgent dental care of the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by a health insurance to be bought according to the national legislation of the Receiving Party.

4. The Receiving Party may provide free of charge or in return for payment the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents. If the Receiving Party decides to provide them in return for payment, the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel.

ARTICLE XIV FINANCIAL MATTERS

1. The Sending Party shall be responsible for the salary/allowance, lodging, boarding, transportation and other financial rights of the Guest Personnel and Guest Students assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement.

2. However, if requested by the Sending Party, the Receiving Party shall decide, whether the following matters will be met or not, and the terms of meeting them for the Guest Personnel and Guest Students assigned for training and education purposes.

a. For Guest Personnel:

(1) Domestic and international transportation (The procedures and principles shall be determined by the Receiving Party. Two times from Turkey to Togo and two times from Togo to Turkey in the education term),

(2) Monthly salary (The terms and amounts of the course-participant officer and NCOs shall be determined in accordance with their ranks and the terms and amounts of the civilian personnel shall be determined in accordance with their status by the Receiving Party),

(3) Training and education costs (At a cost, reduced cost or free of charge),

(4) Dress (Details shall be determined by the Receiving Party).

(5) Shift pay for doctors receiving speciality training.

b. For the Guest Students:

(1) Domestic and international transportation (The procedures and principles shall be determined by the Receiving Party. Two times from Turkey to Togo and two times from Togo to Turkey in the education term),

(2) Boarding,

(3) Lodging (In the guesthouse or facility determined by the Receiving Party),

(4) Daily allowance (Terms and amount determined by the Receiving Party),

(5) Training and education costs (At a cost, reduced cost or free of charge),

(6) Dress (Details shall be determined by the Receiving Party).

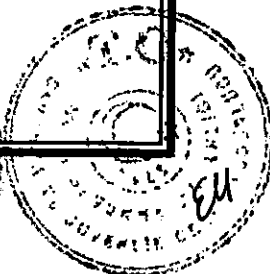
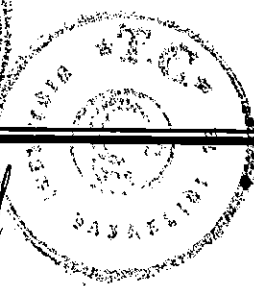
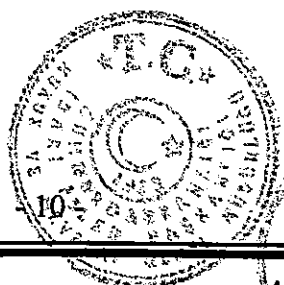
(7) Wages paid to 6th grade students of the Medical Faculty during the internship training.

3. Turkish language courses to be provided in the Republic of Turkey (including language preparatory classes during academic education) and French language courses to be provided in the Togolese Republic shall be free of charge. Training requiring high costs (such as flight training, diver training, free escape tower training, etc.) could be provided at full price.

4. The Guest Student and Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be paid by the Sending Party according to the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority.

5. Training and education costs shall be paid in U.S. Dollar by the Sending Party to the bank account determined by the competent authority of the Receiving Party within 60 (sixty) days following the receipt of the document indicating the amount of expense and approved by the relevant authority at the end of every training and education period (the costs of one-month or shorter training shall be paid in cash).

6. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the tax law effective in the Receiving Party during their entry, stay and departure.

**ARTICLE XV
CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES**

1. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the regulations of the Receiving Party regarding the residence and travel of foreigners in the territory of the Receiving Party.
2. The Guest Personnel and their Dependents as well as Guest Students shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving Party during their entry into and exit from its country. However, the Receiving Party shall provide all possible administrative facilities within the framework of its legislation.

**ARTICLE XVI
COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER
INTERNATIONAL AGREEMENTS**

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

**ARTICLE XVII
SETTLEMENT OF DISPUTES**

1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations between the Parties at the possible lowest level and shall not be referred to any national or international tribunal or to any third party for the settlement.
2. If the dispute is not resolved within 60 (sixty) days from the date of occurrence, the Parties shall begin negotiations within 30 (thirty) days. If no solution is achieved within the following 90 (ninety) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XIX.

**ARTICLE XVIII
AMENDMENT AND REVIEW**

Either Party may propose amendment or review of this Agreement through diplomatic channels, if deemed necessary. Negotiations shall start within 30 (thirty) days from the date of the receipt of the written proposal. If no result is obtained within 90 (ninety) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XIX. Agreed written amendments or revisions shall enter into force in accordance with the procedures set forth in ARTICLE XX governing the entry into force of this Agreement.

**ARTICLE XIX
DURATION AND TERMINATION**

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years.
2. Unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it, this Agreement shall be extended automatically for successive periods of 3 (three) years.
3. Either Party may notify its intention to terminate the Agreement to the other Party in writing through diplomatic channels at any time. Notifications on termination of the Agreement shall be effective 90 (ninety) days after the notification is made.
4. The termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.

**ARTICLE XX
RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE**

This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.

**ARTICLE XXI
TEXT AND SIGNATURE**

This Agreement was done in İstanbul, on 19/08/2021, in two original copies in Turkish, French and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF TURKEY**

SIGNATURE:

NAME : Hulusi AKAR

TITLE : Minister of National Defence

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT
OF THE TOGOLESE REPUBLIC**

SIGNATURE:

**NAME : Mme Essossimna Marguerite
GNAKADE**

TITLE : Minister of the Armed Forces

